

Motion till riksdagen 2005/06: MJ423

av **Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, c)**

Skaraborg och svenskt jordbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att främja tillväxt på landsbygden genom att undanröja de konkurrensnackdelar som svenskt lantbruk, och därmed Skaraborg, belastas av.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ny jordbrukspolitik löpande skall prövas med konsekvensutredningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Skaraborgsområdet är lämpligt att utveckla som prognosområde för de samhällsekonomiska konsekvenserna av ny jordbrukspolitik.

Politiskt perspektiv

En satsning på jordbruk och livsmedelsproduktion i Sverige är vårt mål. Det är ett klart medborgarintresse att upprätthålla en hög nationell självförsörjningsgrad på livsmedel. Nationellt bör målsättningen vara att upprätthålla kulturlandskapet och att förse Sverige med kvalitetsmässigt högvärdiga livsmedel. Genom export av förädlade livsmedel producerade i Sverige stärker vi den ekonomiska tillväxten och vår arbetsmarknad.

I ett globalt perspektiv är det långsiktigt nödvändigt att åkermarken i Sverige förblir intakt för livsmedelsproduktion samt tillkommande energigröda. Rapporter om det hotade grundvattnet i centrala Europa är alarmerande och måste tas på stort allvar. Därför är det nödvändigt att långsiktiga miljöaspekter vägs in i jordbrukspolitiken. En övergång till miljövänliga och mer ekologiska brukningsmetoder skall främjas. Detta kräver minst bibehållen åkerareal eftersom en minskad intensitet måste kompenseras med större areal.

Fel! Okänt namn på

Regeringens politik är allt för kortsiktig

Regeringens strävan att genom en snabb ensidig avreglering av europeiskt jordbruk kan komma att avhända Sverige stora delar av livsmedelsproduktionen och leda till ett radikalt förändrat kulturlandskap i Norden. Det kan innebära konserverad mat i långa transporter från lågprisländer på våra bord.

Med ensidig snabb avreglering och dålig konkurrensmöjlighet gentemot övriga EU-länder pressas svensk åkermark ut ur livsmedelsproduktionen. Att regeringen underlåtit att ta hem miljöstöd från EU under många år är oacceptabelt. Det har inneburit att svensk landsbygd förlorat mellan 500–600 miljoner kr/år från EU.

Jordbruket och dess förädlingsindustri har en central roll för sysselsättningen på landsbygden i Skaraborg. I Skaraborg är 11 % av den arbetsföra befolkningen sysselsatt med jord- och skogsbruk, men ytterligare 10 %, totalt 21 %, är både direkt och indirekt sysselsatta med jordbruks-, skogs- och livsmedelsindustrin. Vissa kommuner har ett än större beroende av näringen. I Götene är 53 % och i Skara 45 % av invånarna direkt och indirekt sysselsatta med jordbruks-, skogs- och livsmedelsindustrin. Skaraborg torde därför vara ett av de mest livsmedelsintensiva landskapen i Sverige. Med regeringens jordbrukspolitik kommer arbetslösheten att breda ut sig över västgötaslätten helt i onödan.

Lika konkurrensvillkor

EU:s gemensamma jordbrukspolitik visar tydligt på den betydelse övriga medlemsländer lägger vid egen livsmedelsproduktion. Idag försämrar orättvisa ensidiga pålagor från den socialdemokratiska regeringen svenska jordbrukares konkurrensmöjligheter. För att svenska jordbrukare skall kunna konkurrera på lika villkor med andra EU-länder är det av stor vikt att det skapas likartade villkor för svenska jordbrukare som för jordbrukare i övriga EU.

Konsekvensanalyser för Sverige

Jord- och skogsbruket är en viktig förutsättning för en levande landsbygd som idag ger oss tusentals arbetstillfällen i livsmedels- och skogsindustri och alla serviceföretag. För att få en helhetsbild av jordbrukets betydelse och utveckling bör konsekvens- och lönsamhetsanalyser genomföras löpande. Dessa bör belysa jordbrukets betydelse för sysselsättning, försörjningsberedskap, bevarandet av det öppna landskapet, boende och service på landsbygd etc. En analys bör sakligt kartlägga vilka förhållanden som råder gentemot omvärlden beträffande den svenska lantbrukarens ekonomiska konkurrenssituation i relation till lantbrukare i varje annat EU-land. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med en sådan konsekvensanalys för att användas som underlag för det fortsatta reformarbetet.

Skaraborgsområdet är lämpligt att bli Sveriges analysområde

För att snabbt och effektivt kunna utreda konsekvenserna av jordbrukspolitiska beslut borde Sverige arbeta med ett prognosområde för att testa av konsekvenserna.

Skaraborgsområdet skulle vara ett mycket lämpligt område där de flesta landsbygdskaraktärer, utom ren fjällnatur, finns representerade.

Skaraborgsområdet innehåller allt från intensivt slättjordbruk till produktion i mindre skala nära skogs- och mellanbygder. Där finns också en god representation av skogs-, sjö- och bergsområden samt naturreservatens roll i kulturlandskapet. Skaraborgs livsmedelsproduktion utgör ca 10 % av svenskt behov av baslivsmedel. I området finns de flesta förädlingsindustrier representerade som är direkt efterföljande till jordbrukets primärproduktion. Skara har en rad statliga institutioner för svenskt jordbruk och är ett centrum för jordbruksfrågor i det nya västsvenska länet Västra Götaland.

Genom att applicera produktionsvolym, lönsamheter, sysselsättningsgrad, produktivitet m.m. hämtade från den skaraborgska landsbygden i en beräkningsmodell skulle man snabbt kunna dra verklighetsgrundade konsekvensanalyser över hur svensk landsbygd påverkas av förändringar i de politiska systemen. Denna typ av analyser skulle sannolikt uppfylla krav på både snabbhet, kvalitet och till låga kostnader.

Stockholm den 4 oktober 2005

Holger Gustafsson (kd)

Cecilia Widegren (m)

Birgitta Carlsson (c)